

СХІД – ДІЛО ТОНКЕ. ХТО СКАЖЕ «ТАК», «ПОДУМАЮ» АБО «НІ»?

24 березня представники Сполучених Штатів у Саудівській Аравії провели черговий раунд перемовин з представниками України і РФ, проте напряму українська та російська делегація не контактували.

Попереднього дня в Саудівській Аравії відбулась зустріч української та американської делегацій, яку коментував єдиний відомий представник України з засекреченої делегації, міністр оборони Рустем Умеров. «Розмова була конструктивною та змістовною – обговорили ключові питання, зокрема в енергетичній сфері», – написав він.

Не шукай рятівників серед сильних світу цього. Майбутнє завжди в руках тих, хто не боїться діяти.

Джордж Орвелл

Судячи зі скандальних антиукраїнських політичних сентенцій Стіва Віткоффа, для нашої делегації ці перетракції будуть надскладними. Бо й справді годі збагнути логіку найдавнішого друга Дональда Трампа, його спеціального посланника, який на кремлівський копил обгрунтовує, чому Україна має віддати Росії частину своєї суверенної території.

Після розмови з російським диктатором Віткофф спромігся на шокуючу заяву. Мовляв, Україна втягує США у Третю світову війну. Тож цілком можна припустити, що аналогічний політичний хаос панує і в головах американських перемовників, які зберуться в Джидді. І саме вони моделюватимуть реальність за лекалами деменційного мислення колишнього юриста у справах нерухомості, який став мільярдером.

Як з'ясувалося, саме вони, демократи-янкі, після перемоги Дональда Трампа на президентських виборах виявилися здатними вмент знехтувати загальнознаними принципами міжнародного права, якими упродовж останніх восьми десятиліть керувався світ...

Можна очікувати, що на цих перемовинах українській делегації поставлять дві умови: Україна має погодитись бути окупованою московитами, або стати частиною «імперії Трампа».

Віткофф своїми заявами по суті легалізував brutальні «референдуми» на території так званих «ДНР» і «ЛНР», у Криму і на частинах окупованих Запорізької та Херсонської областей. Цей посланець Трампа фактично став представником московитської сторони у перемовинах з Україною, погодившись з позицією/доктриною колишнього помічника президента РФ Владислава Суркова, який нещодавно заявив, що що так званий «руській мір» не має меж, оскільки його вплив може поширюватися через різні сфери – від культури та економіки до військової присутності.

Можна припустити, що на перемовинах українську делегацію дотискатимуть, аби вона погодилась на підписання угоди про корисні копалини, інфраструктурні об'єкти, атомну енергетику, морські порти. На користь трампістської політики «America first», що дозволить путіну продовжувати реалізовувати свої інтереси в Україні, а президент США зможе виправдовувати злочини московитів в очах світу.

Віткофф про Володимира Зеленського: «Він протистоїть ядерній державі, і він також протистоїть державі, яка має в чотири рази більше населення, ніж у нього. І тому він має знати, що його можуть перемогти».

Звучить як застереження.

Наразі невідомо, з якими директивами від Зеленського вирушила делегація і в якому складі. Але її члени мають чітко усвідомлювати, що Україна – суверенна держава. І в ній мільйони патріотів, здатних захистити свою батьківщину.

Сумнівно, що український інтерес буде врахований американською стороною. Тому підписи членів української делегації на сумнівних документах – це передусім компрометація влади та її 5–6 «ефективних» менеджерів.

Дипломатія – не «шоу». В Україні достатньо людей, здатних представляти державу на будь-яких перемовинах. Хто потрапив до складу української делегації? Лана Зеркаль чи Давід Арахамія? Вадим Пристайко чи Михайло Подоляк? Валерій Чалий чи Олександр Чалий? Андрій Єрмак чи Роман Безсмертний? Мар'яна Безугла чи Іванна Климпуш-Цинцадзе?..

Під час спільної з Президентом Чехії Петером Павлом зустрічі з представниками медіа у Києві, Володимир Зеленський заявив: «Команда буде на достатньо високому рівні, технічно-професійні люди. Також окремо буде міністр оборони. І я думаю, що ми будемо готові бути дуже швидкими і дуже предметними».

Звучить обнадійливо, хоча не зовсім зрозуміло, що означають словосполучення «на достатньо високому рівні», «ми будемо готові бути дуже швидкими і дуже предметними».

Дипломатія – це здатність схилити на свій бік іншу людину. Дипломатія – це мистецтво. Дипломат – це по суті військовий, який виконує директиви керівництва своєї держави, реалізує її політику. Безумовно, для досягнення визначених цілей потрібні знання та професійні навички, володіння дипломатичним інструментарієм. Бути справжнім дипломатом складно.

Якщо дипломат сказав «так», це означає «подумаю». Якщо дипломат сказав «подумаю», це означає «ні». Якщо сказав «ні» – він не дипломат.

Пригадалось, як 20 січня 2020 року Міністр закордонних справ Вадим Пристайко заявив, **що влада «свого часу» роз'яснить подробиці візиту президента України Володимира Зеленського до Оману.** П'ять років перегадом, 12 березня 2025-го, речник Міністерства закордонних справ України Георгій Тихий повідомив, що «переговори в Джидді були одними з найцікавіших із тих, в яких доводилося брати участь; саме з точки зору мистецтва дипломатії, стратегічного мислення, пошуку нестандартних рішень, грамотного балансу гнучкості та твердості, вміння йти на тактичні кроки заради кінцевої мети». При цьому додав, **що всі подробиці можна буде розкрити лише за багато років.**

Отож, про професіоналізм членів делегації у Джиді-2.

Володимир Зеленський підтвердив, що Рустем Умеров візьме участь у перемовинах у Саудівській Аравії. Згадалися перетракції між Україною та РФ в білоруському Гомелі 28 лютого 2022 року. В них брав участь Рустем Умеров у складі української делегації разом із тодішнім міністром оборони Резніковим, главою фракції «Слуга Народу» Арахамією та радником ОП Подоляком. Ключове питання тодішніх перемовин – негайне припинення вогню та відведення російських військ з території України. Результат перетракцій: представники обох країн домовилися про можливість проведення другого раунду перемовин...

26 листопада 2024 року у Верховній Раді був зареєстрований проект постанови 12249 про звільнення Рустема Умерова з посади міністра оборони України. Ініціатор законопроекту Олексій Гончаренко. Він стверджував, що Міністерство оборони під керівництвом Умерова не змогло «нормально виробити боеприпаси». Гончаренко заявив: «Після звільнення мають бути кримінальні справи. І бажано конкретні вироки».

26 листопада 2024 року журналіст Юрій Ніколов у статті «Скандал із 120-мм мінами для ЗСУ: анатомія зради», оприлюдненій у тижневику «Дзеркало тижня», написав: «Міноборони розпорядилося забрати з фронту всі неякісні мінні постріли українського виробництва, які або не долітали до ворога, або не вибухали взагалі. За даними ZN.UA, йдеться про відкликання щонайменше 100 тисяч мін, чого вистачило б на півроку економного витрачання».

На кінець листопада 2024 року 100 мільярдів гривень НЕВИКОРИСТАНИХ коштів для ЗСУ залишалося на рахунках держави. Коли на фронті справжнісіньке пекло, то такий закупівельний провал на технічний недогляд Міноборони мало схожий.

«Вважаю, ми зробили помилку, коли публічно підтримали Рустема Умерова. Я дуже незадоволена роботою Умерова з нашими міжнародними партнерами – цей напрямок надзвичайно провисає. Я не розумію, хто відповідає в Міністерстві оборони за міжнародну військову допомогу. Хто це координує? А це допомога на десятки мільярдів доларів. Ми не публічно неодноразово спілкувалися з міністром, радили йому, що варто було б зробити окремий потужний відділ щодо Америки» (Дар'я Каленюк, виконавча директорка «Центру протидії корупції» –

Громадське Телебачення, 06 вересня 2024 <https://hromadske.ua>).

У січні 2025 року НАБУ розпочало кримінальне провадження проти міністра оборони Рустема Умерова. Йдеться про можливе вчинення ним кримінального правопорушення, передбаченого ч. 2 ст. 364 КК України (<https://glavcom.ua>).

Перед тим, у вересні 2023-го, Вищий антикорупційний суд зобов'язав НАБУ порушити кримінальну справу проти колишнього голови Фонду держмайна Рустема Умерова, якого призначають на посаду міністра оборони України. Про це йдеться в ухвалі ВАКС від 25 серпня по справі 991/7415/23 (ociety.comments.ua).

Рустем Умеров, до речі, є членом Ставки Верховного головнокомандувача. Про інших членів делегації наразі нічого не відомо.

Може, колись довідаємося, хто з них сказав «так», «подумаю» або «ні».

Пам'ятка для делегації США

1993 року в Масандрі під час російсько-українських переговорів про передачу Росії ядерних боезарядів тодішній очільник Служби Президента України Леоніда Кравчука з міжнародних питань Антон Бутейко помітив, що **російська сторона самовільно внесла у погоджений документ деякі зміни**. Український дипломат негайно вніс відповідну правку. Це викликало гнів з боку Віктора Черномірдіна – глави російського уряду. Однак українська сторона в особі Бутейки довела свою правоту.

У вересні 2023 року в Ялті Леонід Кучма поставив свій підпис під документами про Євразійський економічний простір з Росією, Білоруссю і Казахстаном. Напередодні Антоні Бутейко звернувся з листом-застереженням до українського президента: «*Закликаю вас не робити історичної помилки і не допустити підписання згаданих угод та концепції ЄЕП, не накидати нового ярма на шию українського народу. Положення угоди й концепції ЄЕС суперечать національним інтересам України і не допомагають вирішити жодної з існуючих суттєвих проблем українсько-російських відносин*». Свою незгоду Антон Бутейко прокоментував дуже чітко: «*Якщо вчасно не зупинити цього процесу, то він стане за наслідками порівнянням з Переяславом*».

Володимир Огризко, Надзвичайний і Повноважний Посол: «*За мою більшу, ніж тридцятирічну біографію дипломата, мені довелося вести переговори з Російською Федерацією з питання Чорноморського флоту. Я вам скажу чесно: легше було б домовитися з марсіанами, при тому, з будь-якого питання. Тому що з Росією можна домовитися тільки в одному випадку – коли їм нав'язують свою позицію, і коли вони розуміють мову сили*».

У 1994 році народна депутатка першого скликання Лариса Скорик розповіла мені таке: «*Я тричі була на переговорах з росіянами. Це стосувалося Чорноморського флоту. І я хочу сказати, що за третім разом записягалася собі: більше на жодні урядові переговори з росіянами немає ніякого сенсу їхати. Вони розмовляють тільки з позиції сили, абсолютно ігноруючи міжнародне право, будь-які закони, все, на чому стоїть цивілізований світ. Єдине, чого вони бояться, – це щоб їх хтось не обдурив. Що їм забракне спритності розгадати чийсь хід, бо відверто з ними говорити на рівні міжнародного права – порожня розмова. <...> Логіки росіяни не сприймають. Відверті, цивілізовані розмови теж не проходять*».

Олег К. РОМАНЧУК